

6

NOVA GORICA: Ivana Percan Kodarin, nova igralska sila **SNG Nova Gorica**

"Poklic igralca od človeka želi popolno predanost"

Ivana Percan Kodarin je nova igralska sila SNG Nova Gorica. Mlada Portorožanka, ki živi v Ljubljani, nam je za pokušino razkrila zakulisje ustvarjanja nove predstave Pet vrst tišine in nekaj zanimivosti iz zasebnega življenja, prepletenega z glasbo, naravo in trenutki, ki na koncu dneva res štejejo.

Foto: **SNG Nova Gorica/Peter Uhan**

Že drugič sodelujete z novogoriškim gledališčem. Kakšni občutki vas prevevajo pri ustvarjanju nove predstave Pet vrst tišine?

"Proces je zastavljen zelo zanimivo, prav tako me je pritegnila tema predstave. Projekta se veselim predvsem zaradi ekipe ustvarjalcev, s katerimi še nisem delala. Računam lahko na to, da bom med procesom naletela na veliko igralskih izzivov."

Tema predstave je družinsko nasilje. Pri predstavi so sodelovale tri strokovnjakinje, ki dobro poznajo to področje. Kaj novega ste izvedeli o tem in kako kot mlada ženska vidite to tematiko?

"Ja, proces smo začeli s tremi predavanji strokovnjakinj s področja družinskega nasilja in femicida, to so bile doc. dr. Jasna Podreka z Oddelka za sociologijo filozofske fakultete v Ljubljani, Maja Plaz, predsednica društva SOS telefon za žrtve nasilja, in Tanja Pipan, koordinatorka za preprečevanje nasilja v Centru za socialno delo Severna Primorska. Lahko rečem, da mi je bila večina povedanih stvari na to temo neznanih in so me predavanja kar pretresla. Že to, kako veliko ljudi dejansko ima izkušnjo z nasiljem v družini ali v partnerskem odnosu in kako radikalne prenovne bi bil potreben naš sistem za reševanje in preprečevanje tovrstnega nasilja. Veliko govora je bilo o več vrstah nasilja – hitro namreč pomislimo le na fizično nasilje, ki je ponavadi zadnja postaja. O psihološkem nasilju smo veliko manj ozaveščeni in ga tudi slabše prepoznavamo. Ena taka streznitev je bila zame tudi to, da je nasilje v partnerskih odnosih in v družini prisotno vse okoli nas in da ni zares povezano s socialnim ali finančnim statusom, je pa to nasilje dobro skrito in prikrito, žrtve nasilja pa so še vedno v veliki meri ženske in otroci. Do vseh treh predavateljic in vseh organizacij, ki si prizadevajo pomagati žrtvam in preprečiti nasilje v družinah, gojim

neizmerno spoštovanje."

Ste tudi glasbenica, odlično igrate violino. Kaj je tako čarobnega v glasbi in violini?

"Glasba je zame najbolj neverjetna vrsta umetnosti. Nekaj totalno neracionalnega, hkrati pa polna zgodb. Je tudi edina vrsta umetnosti, za katero bi po pravici lahko rekla, da bi brez nje težko živela. Glasba v gledališču (če je dobra) pa le-tega še dodatno osmisli, četudi v tišinah."

Potem pa ste se odločili za študij igre. Kdo ali kaj vas je okužilo z gledališčem?

"Na to vprašanje si še vedno ne znam odgovoriti. Gledališča in gledališkega sveta pravzaprav nisem zares poznala, dokler nisem bila sprejeta na akademijo. Odločitev za AGRFT je bila zelo impulzivna in intuitivna in je še vedno ne znam pojasniti. Sledila je prav tako nenadni ugotovitvi, da s študijem klasične violine na glasbeni akademiji nisem želela nadaljevati. Vse ostalo je nekako kar sledilo."

Glede na dve ljubezni je najbrž odveč vprašanje, kaj vas bolj privlači - glasba ali gledališče, kajne? Zato bi vas vprašala, kako je oboje združevati - vem, da ste v predstavah tudi igrali violino?

"Res je, v veliko projektih, že na akademiji se je zgodilo, da je prišlo zelo prav moje znanje violine ali pa to, da rada pojem in da se spoznam na glasbo. Celo da me je kdo včasih videl bolj kot glasbenico, šele nato kot igralko. Zaenkrat s tem nimam težav, ker mi to omogoča, da violine nikoli ne odložim in da moram do neke mere ostati v formi. Bi se pa kot igralka prav zato, ker mi je glasba tako blizu, rada razvila in preizkusila v meni čim bolj oddaljenih načinov izražanja, recimo v gibu in plesu. To je nekaj, s čimer bi se v prihodnosti rada bolje spoznala in v tem razvila neko suverenost. Glede

združevanja glasbe in gledališča pa opažam, da mi po vseh letih intenzivnega in napornega študija violine gledališče nudi čisto drugačen pogled na glasbo, ki je vedno nekam usmerjena. Z violino se gotovo počutim veliko bolj osvobodjena v gledališču kot v filharmoniji, recimo."

Novogoriški gledalci vas poznajo po vlogi Deklice v predstavi 52 hertzov. Je bilo za vas velik zalogaj - dolga predstava, velika in raznolika vloga?

"Predstava od mene zahteva prav posebno vrsto koncentracije - moja vloga ni ma veliko besedila, sem pa na odru ves čas prisotna, dogajanje ves čas spremljam. Vedno znova me preseneti, kako je taka vrsta prisotnosti včasih mentalno še bolj zahtevna kot pri vlogi, ki na odru ves čas nekaj počne. Prav tako je noro, kako se vsaka niansa nezbranosti opazi in vpliva na predstavo. Je bil pa sam proces in ustvarjalci te predstave zame čisto darilo, zato jo z veseljem igram, ne glede na dolžino in napor, ki ga od nas zahteva."

Za mlade igralce velja, da si želijo veliko delati in tako pridobiti čim več izkušenj. Se s tem strinjate?

"Do neke mere. Se mi pa zdi, da je to danes veliko bolj pogojeno s strahom, da ne boš imel dela, kar je pri igralcih kar težava. Nikakor ne moreš recimo računati na to, da te bo zaposlilo kakšno gledališče. Ali pa da boš delal projekte, ki te zanimajo. Da boš sploh imel delo. Težava je tudi v izkoriščanju mladih igralcev s podobno predpostavko, da bi moral biti kot mlad igralec hvaležen za delo, ne glede na to, da si za svoje delo 'podplačan'. Ta aspekt poklica je zame kar frustrirajoč in zato se mi zdi, da poklic igralca od človeka želi popolno predanost, zaupanje oziroma eno ogromno željo in motiviranost. Zaenkrat še nimam odgovora, kako se kot mlad igralec in človek s tem spopadati in kakšne kariernne odločitve so 'pravilne'. Sama se trenutno trudim na svojo igralsko kariero ne gledati tako resno, ampak se pač sprijazniti, da je gledališče eno zelo posebno, neoprijemljivo, negotovo delo, ki ga bo zame mogoče dovolj, mogoče pa tudi ne. In da s tem ni konec sveta. Konec koncev je biti igralec le ena od mnogih služb, ki jih lahko opravljamo, in le eno od mnogih področij, kjer se lahko razvijamo."

Povedali ste mi, da se ne radi preveč izpostavljate. Kaj pa res radi delate in vas

Ivana Percan Kodarin

osrečuje?

"V prostem času se predvsem zelo rada oddaljim od gledališča, ki je nagnjeno k temu, da te celega pogoltne. Obožujem naravo, gore, nasploh pa šport in gibanje, od kolesarjenja, hribolazenja do joge in plezanja. Sem zelo radoveden človek in v življenju rabim veliko premikanja, dinamike. Tudi potovanj. Vsako minuto, ko mi ni treba delati, rada izkoristim na tak način - za drugačne poglede, nove aktivnosti, znanja, hkrati pa tudi za veliko mero tišine, ki je v gledališču včasih manjka. Priznam tudi, da je to zaradi narave igralskega poklica in gledališkega sveta včasih zelo težko, sploh ker je ta poklic v veliko pogledih izčrpavajoč. Prav zato se mi zdi pomembno, da si v življenju vzameš veliko prostora, ki te polni s tistim, kar na koncu dneva res šteje."

ANIKA VELIŠČEK

Ivana kot deklica v nagrojeni predstavi 52 hertzov